

Verksamhetsberättelse 2005

Innehållsförteckning

ArbetSams bildande	1
Ändamål	1
Handling	1
Styrelsens sammansättning	1
Styrelse och Au sammanträden	2
Stipendium	2
Möten där styrelsen representerat ArbetSam	2
Medlemmar	3
Ekonomi	3
Bidrag till arbetslivsmuseer	3
Regional utveckling	3
Vägvisning	3
Årsmöte 2005 i nordvästra Småland, huvudort Värnamo	4
Seminarier och utbildningar	6
Information	6
Broschyr	6
Emaljskylt	6
ArbetSamma museer 2005	6
Turmässan 17 – 20 mars	7
Hemsida	7
Designåret 2005	8
Kansli	8
Ord på vägen av ordförande Barbro Franckie	9
Balansräkning 2005	Bilaga 1
Resultaträkning 2005	Bilaga 1
Revisionsberättelse	Bilaga 2

Omslagsbild.

Styrelsemötet den 22 juni ombord på ångaren Orion som ligger vid Skeppsholmen i Stockholm. Ordförande Barbro Franckie visar stolt upp den nya emaljskylten som tagits fram för medlemmarna. Se sid 6.

ArbetSams bildande

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) bildades under ett nationellt seminarium på Arbetets museum den 20-21 mars 1998. Seminariet arrangerades av Arbetets museum, Tekniska museet samt Riksantikvarieämbetet, och lockade 105 personer från hela landet till Norrköping. På seminariet presenterades den växande folkrörelsen, som består av eldsjälar sysselsatta med att bevara och utveckla industrisamhällets kulturarv.

Ändamål

Samarbetsrådet är en ideell förening vars ändamål är att utifrån ett underifrånperspektiv främja och utveckla bevarandet och gestaltandet av industrisamhällets framväxt och kulturarv. I denna uppgift ingår att verka för en helhetssyn där arbetsliv, teknik, produktionsprocesser, sociala förhållanden, folkbildning, kultur samt fackligt och politiskt arbete tydliggörs. I centrum står arbetsplatser och andra historiska miljöer med anknytning till arbetet.

Handling

- att arbeta för att stärka arbetslivsmuseernas identitet
- att skapa ett kontaktnät mellan medlemmarna
- att samordna arbetet i gemensamma frågor
- att sprida kännedom om arbetslivsmuseernas verksamhet
- att fördjupa kunskapen om det förgångna för ökad beredskap inför framtidsfrågorna

Styrelsens sammansättning

Styrelsen kännetecknas av en bred geografisk representation.

Ordförande Mandattid
2004-2005
Barbro Franckie, Statarmuseet i Skåne

Vice ordförande 2005
Stig Grehn, Mek verkstaden Skansen, Stockholm

Kassör 2005-2006
Hans Björke, Borlänge

Ord. ledamot 2005-2006
Yvonne Bergman, Folkrörelsernas Arkivförbund, Örebro

Ord. ledamot 2004-2005
Bengt Lindgren, Örnköldsviks Jvg-sällskap

Suppleant 2005-2006
Kurt Flodin, Repslagarbanan, Älvängen

Suppleant 2005-2006
Sirpa Kärki, Olofsfors Bruksmuseum

Suppleant 2005-2006
Ingrid Bengts, ABF, Avesta

Adjungerad sekreterare
Torsten Nilsson, Arbetets museum, Norrköping

Kansli
Heidi Eklund, Norrköping

Arbetsutskott
För att komma närmare ArbetSams medlemmar har det varit viktigt för styrelse och Arbetsutskott att förlägga möten på olika platser i Sverige. Arbetsutskottet har under verksamhetsåret bestått av Barbro Franckie, Stig Grehn, Hans Björke, Heidi Eklund och Torsten Nilsson.

Revisorer för 2005
Boris Prohorenko och **Christina Pettersson**

Revisorssuppleant för 2005
Anders Hjalmar

Valberedning
Som valberedning har **Kjersti Bosdotter**, **Ewa Bergdahl** samt **Ove Persson** arbetat, med Kjersti Bosdotter som sammankallande.

Styrelse och Au sammanträden

Möten har förlagts runt om i landet, för att på så sätt lära mer om arbetslivsmuseerna och deras samarbetsorganisationer. Ärenden, frågor, synpunkter, som lämnats till styrelsen 2 veckor innan möte har behandlats.

14 januari	AU, Arbetets museum, Norrköping
24 januari	AU, Hyltens Industrimuseum, Gnosjö
21-22 feb.	Styrelsemöte, Arbetets museum, Norrköping
11 mars	AU, Arbetets museum, Norrköping
01 april	AU, Stockholm
21 april	Styrelsemöte, Park Inn, Värnamo
08 juni	AU, Stockholm
22 juni	Styrelsemöte, s/s Orion Skeppsholmen, Stockholm
22 augusti	Styrelsemöte, Hotell Hertig Karl, Filipstad
20 sept.	AU, Arbetets museum, Norrköping
29-30 sept.	Utvecklingsdagar för styrelsen, Örebro
15 nov.	AU, Munktellemuseet, Eskilstuna
21 nov.	Styrelsemöte, Ebbamåla Bruk, Blekinge
01 dec.	AU, CTH, Borlänge
12 dec.	AU, Munktellemuseet, Eskilstuna

Stipendium

ArbetSam erhöll den 16 april ett stipendium från Arbetets museums Vänförening med motiveringen: "Med vårt stipendium på 10.000 kronor vill Arbetets Museums Vänner uppmärksamma och belöna Arbetsam för det värdefulla arbete som ni har utfört till gagn för Arbetets Museum, Arbetets museums Vänförening och inte minst för fina insatser till stöd för arbetslivsmuseerna runt om i landet. Arbetsam har medverkat till att Sverige är en världsnation när det gäller museibyggande. Idag finns det i Sverige mer än 1300 arbetslivsmuseer. 260 av dessa museer är anslutna till Arbetsam. Arbetsam har verkat för att stödja och stärka arbetslivsmuseernas verksamhet. Konkret har det inneburit arbete med bland annat samordning, opinionsbildning, information, kunskapsutbyte, utbildning och medlemsrekrytering. Arbetsam är en ideell förening vars ändamål är att utifrån ett underifrånperspektiv främja och utveckla bevarandet och gestaltandet av industrisamhällets framväxt och kulturarv. Arbetsam har utfört sitt uppdrag på ett mycket förtjänstfullt sätt."

På plats i Norrköping fanns en glad och för arbetslivsmuseernas skull en stolt Barbro Franckie för att ta emot stipendiet av Arbetets museums Vänförenings ordförande Margareta Svensson.

Möten där styrelsen representerat ArbetSam

Datum	Möte
24 januari	Möte i Gnosjö gällande årsmötet. Barbro Franckie.
03 februari	Industrilandsmöte på Arbetets museum i Norrköping, Hans Björke.
11 februari	Samdistributionsmöte på Beckholmen, Hans Björke.
17-20 mars	TUR 05 på Göteborgsmässan, Hans Björke.
19 mars	Seminarium, <i>Arbetslivsmuseernas samverkan med turismen</i> , Västra Götalands Regionen, GöteborgsRemfabrik, Hans Björke och Kurt Flodin.
01 april	Kulturarvsmöte Stockholm. Arrangör Riksantikvarieämbetet. Barbro Franckie.
16 april	Mottagande av Arbetets Museums Vänners stipendium. Norrköping. Barbro Franckie.
10 maj	Industrihistoriskt forum, möte på CTH i Borlänge, Hans Björke.
08 juni	Industrilandsmöte, Stockholm. Barbro Franckie och Hans Björke.
17 augusti	Samdistributionsmöte på Beckholmen, Hans Björke.
27 sept	Konferens om Folkbildningsperspektiv, Stockholm. Barbro Franckie.
06 oktober	Industrilandsmöte på Statens Ljud och Bildarkiv, Stockholm, Hans Björke.
12-13 okt	Frövifors Pappersbruksmuseum, konferens, <i>Hur klarar vi den gemensamma vårdnaden av det industrihistoriska arvet?</i> Stig Grehn.
15 oktober	Konferens, <i>Industriarvets bevarande i Västra Götalandsregionen</i> , Västra Götalands Regionen, Repslagar museet. Barbro Franckie och Kurt Flodin.
19 oktober	Rydal i Marks kommun, konferens <i>Är industriarvet en lönsam affär?</i> Stig Grehn.
21 oktober	Arkivutbildning I, Forum Rönnskär, Skelleftehamn. Barbro Franckie.
9 nov	Samdistributionsmöte hos Motor historiska Riksförbundet, MHRF, Stockholm, Hans Björke.
15 nov.	Möte i Eskilstuna gällande årsmöte. Barbro Franckie.
01 dec	Invigningen av CTH museet i Borlänge, Hans Björke.

Medlemmar

Ett brett medlemsunderlag är en förutsättning för ArbetSams arbete och fortsatta utveckling! Därför bedrivs en kontinuerlig medlemsrekrytering genom personliga kontakter, bemannat kansli, via hemsidan och brevledes, samt genom att praktiskt bistå museerna utifrån enskilda behov. Årets medlemstillströmning har varit mycket stor. Tillgänglig

och personlig kontakt, intensifierad medlemsvärvning, låg medlemsavgift, spännande och innehållsrikt årsmöte, seminarier, utbildningar, samt informations- och inspirationskatalogen Arbetsamma museer – konkreta resultat av medlemskapet, hoppas vi bidragit till detta. Arbetslivsmuseer som begrepp har uppmärksammats allt mer de senaste åren.

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Enskilda medlemmar	6	14	8	21	17	11	9
Arbetslivsmuseer	35	45	34	41	78	222	290
Organisationsmedlemmar	-	-	-	-	9	18	25
Stödmedlemmar	3	5	3	1	1	1	1
Summa	44	64	45	63	105	252	325

Ekonomi

Bygget av den nödvändiga infrastrukturen har fortsatt under 2005 och möjliggjorts av Anslag från Landsorganisationen och Rikskvarieämbetet (RAÄ). Arbetets Museum har ställt rum m.m. till vårt förfogande för vårt kansli. Vi har fortsatt arbetet med att göra katalogen självförsörjande dels med egen insats från museerna men också med annonser. Inför 2006 har anslag sökts från Statens kulturråd och RAÄ. Styrelsen kommer under 2006 att söka stöd för verksamheten hos de traditionella givarna men även söka nya.

Bidrag till arbetslivsmuseerna

Riksantikvarieämbetet har under verksamhetsåret fördelat 3 975 000 kronor till 80 arbetslivsmuseer runt om i landet. För ArbetSams medlemsmuseer var årets utfall bra. Tjugofem medlemsmuseer delade på 1,8 miljoner kronor! Bidragen stärker arbetslivsmuseernas möjligheter att bevara och bruka industrisamhällets kulturarv och är en del i regeringens satsning på området. Bidraget till arbetslivsmuseer har betalats ut sedan 2001. Pengarna har fått stor betydelse för museerna och intresset att söka bidrag ökar varje år. 2005 inkom 396 ansökningar till ett sammanlagt sökt belopp av 47 miljoner kronor, vilket är en ökning med 130 ansökningar från året innan.

Regional utveckling

Arbetslivsmuseernas roll i den regionala utvecklingen är betydelsefull, berikande och mångsidig. Spännande och engagerande besöksmål finns spridda över vårt avlånga land – smultronställen mitt i sitt värv som berättare av vårt gemensamma kulturarv. ArbetSams arbete med att lyfta fram arbetslivsmuseernas betydelse som regionala utvecklingsfaktorer – inte minst på turistsidan, har under tre år, med avslut 2005, fått stöd från Landsorganisationen (LO). Hela landets alla arbetslivsmuseer ska känna sig delaktiga i arbetet med vårt gemensamma kulturhistoriska industriarv, oavsett var i landet verksamheten bedrivs.

Region Västra Götaland gav 2004 Repslagarbanan ett regionalt uppdrag för samordning och samverkan mellan arbetslivsmuseerna i regionen. ArbetSam har under året fört förnyade samtal kring hur regionalt samarbete ska kunna utvecklas runt om i hela landet.

Vägvisning

ArbetSam har sedan starten 1998 uppmärksammat de lokala arbetslivsmuseernas problem med att få officiell vägvisning till sina museer. Den överläggning som ArbetSam tidigare genomfört med Vägverkets ledning har inte fått önskad effekt vare sig vad gäller traditionell blå-vit skyltning eller den nya brun-vita. Olikheter i handläggandet runt om i landet visar dock på att ett visst godtycke kring besluten från Vägverket råder. ArbetSam har därför under året åter fört upp ärendet på agendan och kommer att ånyo aktualisera frågan med Vägverket.

Årsmöte 2005 i nordvästra Småland, huvudort Värnamo

Verner i Ryd berättar om sitt museum. Foto. Torsten Nilsson.

Årsmötet genomfördes under tiden den 22 – 24 april 2005. Temat för årsmötet var marknadsföring. ArbetSams museidagar i samband med årsmötet arrangerades tillsammans med Historia i Småföretagsriket.

De 100-tals deltagarna vid museidagarna skrevs in vid Hotell Park Inn i Värnamo. Deltagarna bjöds på ett fint väder men också på fruktansvärda sår i naturen från orkanen Gudruns härjningar. Det är svårt att förstå de krafter som släpps lösa i naturen, kan få så fasansfulla resultat. Under museidagarnas bussturer runt om i nordvästra Småland, fick deltagarna flera tillfällen att med egna ögon se spåren av orkanen Gudruns raseri.

Museidag ett

Med en halvtimmes mellanrum gick två bussar från Värnamo till Töllstorps industriminne i Gnosjö. Vid framkomsten bjöds deltagarna på fika och lunsar (småländska brödkringlor). Töllstorps industrimuseum visar den metalltrådsbaserade småindustrins rötter i en autentisk miljö. Längst Töllstorpsån låg de små fabriker nätt under 1800-talet. Här finns fortfarande många vattenhjuldrivna hammare, tråddragerier och kvarnar. Verksamheten var igång här ända till 1960-talet.

Efter lunchen, som Gislaved kommun bjöd på, blev nästa stopp Gislaveds industrimuseum. Gislaveds industrimuseum visade framförallt läder-, gummi- och plastindustrins historia i Gislaved.

Nästa studiebesök blev Hylténs industrimuseum i Gnosjö. Detta museum är en komplett bevarad metallfabrik från första halvan av 1900-talet. J E Hylténs Metallvarufabrik var verksam mellan 1874 och 1974. Här tillverkades framför allt båtdetaljer och utrustning till brandförsvaret i mässing och rödgods. Speciellt handformningen och kärnmakeriet rönt stor upp-

skattning bland deltagarna. Fabriken kunde räddas till museum redan på 1970-talet.

På kvällen bjöd Gnosjö kommun deltagarna på en middagsbuffé på en hemlig plats. Efter att deltagarna anträt bussarna framkom det att den hemliga platsen var High Chapparals värdshus, med möjlighet att också besöka deras museum. Under kvällen anslöt sig också High Chapparals grundare, den mycket omtalade Big Bengt. Man behöver nog inte vara en fullfjädrad siare om man gissa att en del av deltagarna inte delar den kvinnosyn som Big Bengt vid några tillfällen gjorde sig till tolk för. Maten var dock utmärkt och besöket var en upplevelse.

Museidag två

Dag två behandlade de småländska järnbruken. Utmärkande för dessa järnbruk var att många inte använde malm från gruvor, utan malm från sjöar och myrar. I Småland fanns avgjort fler järnmalmsförande sjöar och myrar än gruvor. Under andra halvan av 1800-talet lades många av järnbruken ner. Nya produktionsmetoder och bättre kommunikationer (både nationellt och internationellt) konkurrerade ut bruken. En del kunde dock återuppstå, med modern industriell produktion.

Vårt första besök dag två är ett bruk som har återuppstått. Marieholms bruk i nuvarande Gnosjö, har gått via jordbruksmaskiner till elektriska kopplingsdon till Saabs stridsflygplan. Kulturarvet Marieholm berättar om hur lokalbefolkning, kommun och länsstyrelse arbetar tillsammans för att blåsa liv i ett avsonnat brukssamhälle. Mycket återstår att göra, men man blir imponerad av deras planer och vad de gjort hittills.

Nästa besök blev Åminne bruksmuseum, Åminne. Förutom att deltagarna blev bjudna på en riktig småländsk lunch, isterband och stuvad potatis, så visades en utställning om sjömalmsupptagning och brukets historia. Industrimiljön vid Åminnes bruk är säregen och mycket välbevarad. Detta gäller inte minst masugnen.

De sedvanliga årsmötesförhandlingarna hölls under eftermiddagen i Arken i Värnamo, vilket är Pingst-rörelsens kyrka i Värnamo. Detta är första gången i ArbetSams korta historia som ett årsmöte genomförs i en kyrka. Årsmötet hade 87 registrerade deltagare varav 66 var ombud. Utöver de sedvanliga valen och berättelserna rapporterade Kurt Flodin från det regionala arbetet i Västra Götaland. Hans Björke och Anders Svensson rapporterade från ArbetSams deltagande i Turmässan i Göteborg. Som avslutning

Conny Tideman, Kerstin Sandberg, Henrik Skärblom och Erika Grann på studiebesök i Gislaved. Foto: Torsten Nilsson.

på årsmötet avtackade ordförande Barbro Franckie avgående Eivor Jonsson, Sagabiografen, Eva Kihlberg, Sjömansmuseet, Henrik Skärblom, Pythagoras och Ove Persson, Nordmarks gruvmuseum, för deras engagerande arbete för ArbetSam. Barbro tog också tillfället i akt att tacka Magnus Gustavsson, småföretagarriket för sitt fina arrangemang av årsmötet och museidagarna.

Utöver detta berättade Annika Blixth, Jönköpings läns museum, om ett projekt för att utveckla och stödja kulturturismen i Jönköpings län. Björn Axel Johansson, Historiska museet, fortsatte med att berätta för mötet om hur museer kan använda webben för att arbeta med skolor i hela landet.

Med anledning av framförda redovisningar avslutades årsmötet med en kortare diskussion. På kvällen bjöd Värnamo kommun deltagarna på en supé på hotell Park Inn i Värnamo.

Museidag tre

Dag tre startade med en busstur till Verner i Ryds lantbruksmuseum. Detta lantbruksmuseum är i högsta grad Verners eget verk. Han har en lång rad av år samlat på sig ett stort antal av olika lantbruksmaskiner, och visar upp detta i egenhant byggda lokaler. Förutom att Verner har varit en flitig samlare så är mycket speciell att lyssna på. Hans guidningar är musliga och sträcker sig utöver det vanliga. Dessutom har han ”piffa upp” utställningsföremålen men silverfärg, bronsering och övrig målarfärg, till ”seriösa”

museimäns stora fasa. Verner bjöd deltagarna på ännu en småländsk specialitet, nämligen ostkaka.

Nästa anhalt var Vrigstad där vi besökte Gamla Bankgården i Vrigstad. Utöver detta inmundigades lunch på Vrigstad värdshus.

Efter Vrigstad gick färden medels buss genom en underbar vacker natur till Ohs. Turen till Ohs bjöd på fantastiska utsikter över vackra småländska sjöar, men också av en del av den skogsödeläggelse som orkanen Gudrun åstadkommit. Målet med bussturen var Ohs bruksmuseum och Ohs bruks museijärnväg. På det sistnämnda fick med all sannolikhet våra vänner med museijärnvägar som intresse sitt lystmäte. Utöver besök i lokstallarna där det fanns en rad fina tåg-sätt, fick de deltagare som ville en kortare tur med järnvägen. I bruksmuseet fanns en rad olika utställningsföremål som beskrev brukets storhetstid. Efter detta var det tid för att åka hemåt.

Sammanfattning

I bussarna mot Värnamo diskuterades 2005-års museidagar och årsmöte. De signaler som framfördes var att arrangemanget varit mycket bra. Bussresorna som i och för sig var rätt många och långa gav dock rikliga möjligheter till samtal och erfarenhetsutbyte mellan deltagarna. I stort kan man konstatera att årsmötets uppläggning med ett flertal museibesök måste vara en riktlinje även för framtida årsmöten även om man kanske bör ha något mer tid till de särskilda årsmötesförhandlingarna.

Seminarier och utbildningar

Året inleddes med ett designseminarium *Produktutveckling för arbetslivsmuseer, Designåret 2005*. Detta hölls på Gustavsbergs porslinsmuseum den 23 februari 2005 och där deltog ett fyrtiotal personer, både designers och från arbetslivsmuseer. Seminariet genomfördes i samarbete med Arbetets museum och Riksantikvarieämbetet.

Under hösten genomfördes två arkivutbildningar. Utbildningen bygger på arkivhandboken *Fram med arkivet* som Riksantikvarieämbetet tagit fram i samarbete med Pythagoras Industrimuseum i Norrtälje.

21 oktober Forum Museum Rönnskär, Västerbotten
15 deltagare

28 oktober Mentalvårdsmuseet Säter, Dalarna
20 deltagare

Ytterligare tre utbildningar är planerade till vårvintern 2006. Yvonne Bergman har varit kursledare på utbildningarna som finansierats och planerats i samarbete med Arbetets museum.

Information

ArbetSam bedriver ett omfattande arbete med att initiera ny forskning, sprida kunskap om och bilda opinion kring arbetslivsmuseerna. Det handlar om uppmärksamhet och acceptans, men också om att befästa begreppet arbetslivsmuseum. I detta arbete finns www.arbetsam.com, en informationsbroschyr, medlemskatalogen *Arbetsamma Museer* samt en flerårsutgåva av nyhetsbrev att tillgå. Styrelsen verkar också för breddad medverkan i olika externa arrangemang. Viktig här är att ArbetSams representanter söker finna utrymme för personlig kontakt och information. För att underlätta detta har vi under året börjat skissa på "formgivning" och gemensamt upplägg.

I samarbete med Arbetets museum produceras nyhetsbrevet *Nyheter för arbetsamma*. Nyhetsbrevet skickas till alla medlemmar samt andra intresserade. Under året har sex nyhetsbrev skickats ut. Nyhetsbrev finns även publicerade på www.arbetsam.com klicka på knappen aktuellt.

Broschyr

2004 trycktes ArbetSams informationsbroschyr i A5 format. På 12 sidor visar den på bredden av arbetslivsmuseer runt om i Sverige, samt det stora ideella engagemang som präglar deras arbete.

Emaljskylt

Hösten 2005 tog ArbetSam fram en skylt som våra medlemmar kan beställa för att visa att de är med i

Den första arkivutbildningen genomfördes på Rönnskär i Västerbotten. Foto: Barbro Franckie.

Sveriges idag största museinätverk. Den är vi tillverkad av Emaljfabriken Svea i Fritsla, Västergötland. Den har ett mått på 300x100 mm och tillverkas enligt gammal fin tradition med den äldsta metoden av kupade skyltar. De olika lagren av emalj ger en reliefyta som inte bara ser bra ut utan även känns bra! Skylten är tillverkad med 1,25 mm stålplåt som grundas och bränns i 800°, därefter byggs motivet med olika lager emalj som bränns var för sig.

Skyltar i emalj oxiderar eller bleks inte som skyltar i plast eller aluminium. Våra medlemmar får en skylt som är vacker och hållbar för lång tid framöver. Skylten kostar 400 kronor inklusive frakt och beställs genom kansliet i Norrköping.

ArbetSams nya skylt i händerna på ordförande Barbro Franckie. Foto: Torsten Nilsson.

Arbetsamma museer 2005

ArbetSams medlemskatalog *Arbetsamma museer 2005* gavs ut för tredje året i rad. Den största nyheten för i år var att vi till varje landskap hade en redaktionell text om en museiföreteelse i landskapet och

att sidantalet ökats från 32 till 72 sidor. Artiklarna skrevs av arbetslivsmuseerna själva och inget arvode utbetalades för detta arbete. Torsten Nilsson, Arbetsmuseum, arbetade som redaktör för katalogen. För att finansiera katalogen tog vi ut en avgift om 250 kr för att vara ha med sin museipresentation. Trots detta ökade deltagandet från 169 till 242 museer! Slutligen testade vi att reklamfinansiera katalogen och därför fanns fyra och en halv sidor reklam i katalogen vilket resulterade i en intäkt på 108 000 kronor.

Katalogen trycktes i en upplaga om 30.000 exemplar och stod klar till Turmässan i mars. Distributionen var detta år ett stort och tungt arbete för Arbetsmuseums kansli. Genom ett samarbete med Arbetsmuseums volontärer fick vi hjälp att paketera försändelserna. Katalogen samdistribuerades med Tågsommar, MHRF:s Evenemangskalender och Ångbåstidtabell och när sista försändelsen gått hade vi paketerat och skickat ut mer än 41 000 broschyrer till en vikt av 4 100 kilo. Katalogen distribuerades ut till landets alla turistbyråer och Arbetsmuseums medlemmar fick ett fyrtiotal exemplar var.

Turmässan 17-20 mars

Arbetsmuseum deltog för andra gången på Turmässan i Göteborg som är Sveriges största rese- och turistmässa. Monterkostnaderna delades av Arbetsmuseum, Arbetsmuseum, Järnvägshistoriska Riksförbundet, Järnvägsinfo-förlaget, Museibanornas Riksorganisation, Sveriges Ångbåts-förening, Repslagarbanan (Västra Götalandsregionen), Motorhistoriska Riksförbundet, Världsarvet Grimeton, s/s Mariefred, s/s Bohuslän, Skonaren Ingo. Det nya för året var att montern under de två första dagarna bemannades av riksorganisationerna. Under själva publikdagarna, dag 3-4 så sköttes montern av Västra Götalandsregionen under ledning av Repslagarbanan. Monterytan på 26 meter gjorde det möjligt att visa bredden av arbetslivsmuseer, något som intresserade många av besökarna. Under de två första dagarna, de så kallade branschdagarna, gick Anders Svensson och Hans Björke runt och uppvaktade turistbyråer, bussbolag, researrangörer och tidningar. De som deltog i Turmässan fick intrycket att branschfolket väntat på ett material som *Arbetsamma museer 2005*. De vi träffade hade ingen eller ytterst lite information om våra arbetslivsmuseer och för många öppnades en ny spännande karta över Sverige. Bussbolagen upptäckte att våra resmål passar väl för de nya grupper resande pensionärer m.fl. Under dag 3-4 så var den samlade bilden att besökarna blev klart intresserade av våra olika verksamheter. Kataloger och broschyrer gick åt som smör i solsken.

Mässan sammanfattades av arrangörerna med ”fler och duktigare besökare – fler och proffsigare utställare”.

Hemsida

Hemsidan skall innehålla information om viktiga händelser, seminarier och liknande som kan ha betydelse för arbetslivsmuseernas verksamhet. En viktig förändring under 2005 är att de nyhetsbrev som skickas ut i samarbete med Arbetsmuseum numera endast innehåller en sammanfattning samt en länk till den plats på Arbetsmuseums hemsida där nyhetsbrevet ligger. Denna förändring har gjorts för att minska datamängden som skickas till nyhetsbrevets mottagare och har med all säkerhet inneburit att trafiken på hemsidan ökat.

Under året har vårt webbhotell sålts till Levonline. I samband med detta har besöksstatistiken för de första nio månaderna försvunnit varför endast årets sista tre månader kan redovisas.

Genom Levonline får vi följande besöksstatistik.(sid 8) Datorer, detta är hur många olika unika besökare som har tittat in. Varje förfrågan kommer från olika datorer eller IP-adresser ute på nätet. Datorer visar antalet unika IP-adresser som gjort förfrågningar under tiden det gäller. Detta betyder inte att det är lika många individer, vilket är omöjligt att räkna utifrån

bara loggarna och HTTP-protokollet, men datorer är så nära antalet besökare det går att komma från denna information.

Besökare, detta är hur många som har passerat in genom ytterdörren. När någon besöker webservern från en viss IP-adress så beräknas tiden från förra gången besökaren gjorde en förfrågan. Om tidskillnaden är större än ett visst värde (30 minuter) så räknas det som ett nytt besök. Så om en surfare besöker hemsidan klockan 13:00 på eftermiddagen och sedan kommer tillbaka igen klockan 15.00 så kommer två besök att registreras. På grund av begränsningarna i den information som finns tillgänglig så är detta inte helt säkert, exempelvis kan flera besökare gömmas bakom en brandvägg eller en proxy och då räknas det kanske bara som ett besök trots att flera personer tittat på sidan.

	2005	2005	2004	2003
	Datorer	Besökare	Besökare	Besökare
Jan			410	1 517
Feb			960	1 489
mars			1 232	1 648
April			376	1 654
Maj			1 014	1 882
juni			961	1 376
juli			387	492
Aug			397	559
Sept			1 013	630
Okt	1 554	1 999	1 068	733
Nov	1 418	2 043	1 052	730
Dec	1 037	1 407	170	642
	4 009	5 449	9 040	13 352

Designåret 2005

Varje artikelförfattare som skrev i *ArbetSamma museer 2005* fick som uppgift att på något sätt förhålla sig till Designåret. I en del artiklar eller ämnesval syns detta tydligt medan det i andra artiklar passerat lite mer obemärkt.

Ett seminarium om design, *Produktutveckling för arbetslivsmuseer*, genomfördes på Gustavsbergs porslinsmuseum den 23 februari 2005. Seminariet syftade till att stimulera produktutveckling på arbetslivsmuseerna. Avsikten var att skapa möten mellan formgivare/designers och arbetslivsmuseer för att utveckla nya produkter. I mötet mellan arbetslivsmuseernas hantverksmässiga kunskap och teknik och aktuell design och formgivning kan mycket hända. Inbjudan riktade sig till formgivare/designers

och arbetslivsmuseer med bevarad produktionsutrustning. Vid seminariet presenterades samarbetsformer och finansieringsmöjligheter. Seminariet genomfördes i samarbete med Arbetets museum och Riksantikvarieämbetet. Som ett resultat av detta seminarium ansökte en rad medlemmar om bidrag till designprojekt från Riksantikvarieämbetets pott för bidrag till arbetslivsmuseer. Ebbamåla bruk, Hälleforsnäs Gjuterimuseum, Göteborgs remfabrik, Glasbruksmuseet i Surte och Svenska skoindustrimuseet beviljades alla bidrag till sina designprojekt.

Kansli

Året har präglats av det kontinuerligt ökande medlemsantalet. Från att kansliet öppnade har medlemsantalet tredubblats. Telefonen ringer flitigt och Inkorgen i e-posten visar på att vi idag är Sveriges största museinätverk. Här beställer medlemmarna den snygga emaljskylten och årets katalog. Anmäler sig till våra seminarier, söker kontaktvägar för problemställningar eller diskussionspartners.

Kansliet arbetade med distributionen av katalogen *ArbetSamma museer 2005* i ett nära samarbete med Anders Svensson på JärnvägsInfo-förlaget. Hans kunnighet och positiva inställning är guld värd. Hela fyra ton kataloger härbärgerades i Laxholmskällaren på Arbetets museum. Med hjälp av Arbetets museums "Aktiva vänner" packades vår katalog, *Tågssommar*, *Ångbåtstidtabellen* och MHRF:s *Evenemangskalender* för att distribueras till landets alla turistbyråer, ett femtiotal tidskrifter och våra medlemmar. Ett arbete som kräver utrymme och glada händer.

I juni konstaterade vi att medlemsantalet krävde en utökning av kansliets bemanning från den 50-% tjänsten till en heltid. I augusti blev Annette Backner in genom dörren, Arbetets museum erbjöd ArbetSam hela det kontorsrum vi tidigare disponerat hälften av. Hösten gav utrymme för en mjukstart och idag delar Annette Heidis devis tillfullo "att få ta del av all den kunskap våra medlemmar förmedlar – är en stor löneförmån"

Ord på vägen av ordförande Barbro Franckie

Glädjen kan, liksom solljuset, slinka in genom den smalaste springa.

Minns! 1998
Tänk er! Vilja.
Tillför! Mod.
Lägg till! Eld.

= ARBETSLIVSMUSEERNAS SAMARBETSÅD!

Vi vet att historien behövs!
Vi vill ge alla rätten att äga sin historia!
Vi vet att det är nu historien måste berättas!

Välkomna alla nya medlemmar till ArbetSam!
Från 252 till 290 under detta år tack vare Er vilja att nå längre och bredare samt Er önskan till
sambörighet och samarbete!
Styrelse och kansli tackar för förtroendet av detta ansvarsfulla förvaltande!

Vi har under året varit uppmärksamma på de eventuella skuggor jag nämnde i förra årets berättelse, och
närmat oss dem med tanken att en skugga trots allt är ett tecken på att ljuset inte är långt borta.

- Inga ytterligare indragningar vad gäller anslagen till arbetslivsmuseer. Sök!
- Fortsatta möjligheter till lönebidragsavtal för ideell verksamhet. Bruka!
- Nya pengar till arkivarbete tänkta att skapa nya arbetstillfällen. Sök!
- Anställningsstöd till nyutbildade akademiker – här finns många museiutbildade. Anställ!
- Nya användbara böcker – bl a *Metodhandboken Gräv på nytt* och *Fram med arkivet*. Beställ!

Glöm inte! Tanken är fri, kostar ingenting och är dessutom ofta genialisk.

Ordförande Barbro Franckie,
Statarmuseet i Skåne

Vice ordförande Stig Grehn
Skansons Mekaniska Verkstad

Kassör Hans Björke

Ordinarie ledamot Yvonne Bergman,
Folkörelsens Arkivförbund

Ordinarie ledamot Bengt Lindgren,
Ömsköldsviks Järnvägssällskap

Balansräkning

	Ingående balans	Utgående balans
Inventarier	8 000.00	0.00
Kundfodringar	28 911.00	14 811.00
Kassa	420,50	467.00
Postgiro	303 666,90	7 418,23
Affärskonto	106 322.00	30 449.00
Checkkonto	0.00	322 054.00
Summa tillgångar	447 320,40	375 199,23
Leverantörsskulder	-1 904.00	-1 200.00
Skatteskuld	-4 166.00	-8 794.00
Övriga kortfria skulder	-57 555.00	-68 865,33
Summa skulder	-63 625.00	-78 859,33
Summa skulder/tillgångar	383 695,40	296 339,90

Resultaträkning

	Budget	Utfall
Intäkter		
Medlemsavgifter	56 000.00	64 000.00
Aktiviteter	35 000.00	5 000.00
Årsmöte	50 000.00	37 000.00
Emaljskylten	20 000.00	20 000.00
Katalogen	168 000.00	167 900.00
Reklamskatt	0.00	11 880.00
Statliga Bidrag	100 000.00	150 000.00
Övriga Bidrag	250 000.00	260 000.00
Ränta 2005	0.00	2 061.00
Summa intäkter	679 000.00	717 841.00
Kostnader		
Kansli	153 700.00	157 747.00
Styrelsen	120 000.00	153 479.00
Resor	95 500.00	99 562.00
Information	11 000.00	13 099.00
Katalogen	190 000.00	194 376.00
Aktiviteter	60 000.00	29 715.00
Årsmöte	50 000.00	60 046.00
Emaljskylten	36 000.00	35 735.00
Distributionskostnader	30 000.00	52 801.00
Räntekostnader		140.00
Övriga kostnader		0.00
Summa kostnader	746 250.00	796 700.00
Resultat	-67 250.00	-78 859.00

0

Revisionsberättelse

Till årsmötet 2006 för Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd

Org nr 84 40 01-20 89

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning för Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd för år 2005. Det är styrelsen som har ansvaret för att räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut och åtgärder för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med årsredovisningslagen eller organisationens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av organisationens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd för räkenskapsåret och beviljar styrelsen ansvarsfrihet.

Stockholm 2006-04-13

Boris Prohorenko

Christina Pettersson